

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK3 / 2023
P	2	Kaupunkiympäristö	Saaristomerien suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimmän, kauneimman ja saastuneimman saariston tila paranee ja jotta se säilyy myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Jatkamme vuonna 2007 Helsingin kaupungin kanssa perustettua kansainvälistä Itämerihaastetta, jonka tavoite on sitouttaa kaupunkia, kuntia, yrityksiä, yhdistyksiä ja muita organisaatioita vapaaehtoisin Itämeren suojelutoimenpiteisiin. Valmistelemme ja hyväksymme neljännen toimenpideohjelman, vuosille 2024-2028, läheisessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.	Natalie Helenius	12/2023	Toimenpideohjelman luonnoksesta on pyydetty kommentit eri tahoilta 29.9.2023 mennessä. Ohjelmaa käsitellään kaupunkiympäristön ja kaupunginjohtajan johtoryhmissä lokakuussa 2023. Toimenpideohjelman viedään kaupunginhallituksen päätettäväksi marras/joulukuussa 2023.
P	3	Kaupunkiympäristö	Tunnin junan toteuttaminen ja investointipäätös uudelle ratayhteydelle siten, että junayhteys on otettavissa käyttöön 2030	KUTU-hanke on toteutusvaiheessa ja siinä yhteydessä rakennetaan Aurajoen ylittäviä ratasiltoja. Raunistulan kävelyn ja pyöräilyn silta valmistuu vuoden 2023 aikana. Ratapihahanke etenee uusien laiturien rakentamisella ja VAK-raiteiden järjestelyillä. Helsingin suunnan junat pysähtyvät Kupittaalle.	Kimmo Suonpää	12/2023	Toteutuu muilta osin, mutta Raunistulan pyöräilyn ja kävelyn silta valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä, mikäli Traficom in tuki hankeelle saadaan siirrettyä myös vuodelle 2024.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Maankäytössä panostetaan hiilineutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikkumismuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä. Rakentamista ohjataan kestäväälle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Tavoitteena on, että tiivistyvä kestävä kasvun vyöhykkeelle sijoittuu asemakaavoitettavasta asuinrakennusalueesta vähintään 85 %. Tie- ja katuliikenteen osalta tavoitteena on kasvihuonekaasupäästöjen puolittaminen vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä ja lisätä kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuutta 66 %:n tasolle vuoteen 2030 mennessä. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantavien infratoimenpiteiden suunnittelu ja toteutus etenevät resurssien ja määrärahojen puitteissa.	Jyrki Lappi	12/2023	Kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelman alustavat tavoitteet ja toimintamalli (kh 20.3.2023 § 102), keskustan pyöräiliikenteen tavoiteverkko 2035 (kh 20.3.2023 § 100) ja kävelyn ja oleilun kehittämisohjelma 2029 (kh 20.3.2023 §101) on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Uudesta rakentamisesta yli 90 % on sijoittunut kestävä kaupunkirakenteen vyöhykkeelle
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikkumista koskevassa päätöksenteossa.	Sähköbussiliikenteen osuutta kasvatetaan koko ajan kilpailutusten painotusten kautta. Noin puolet kilometreistä ajetaan sähköllä. Tavoitteena on, että joukkoliikenteen matkamäärä palautuu vuonna 2023 lähelle vuoden 2019 tasoa ja jatkaa sen jälkeen uuteen kasvuun. Dieselin korkea hinta tulee aiheuttamaan tarpeen nostaa lipunhintoja ja/tai karsia liikennettä, joka ei tue matkamäärän kasvattamista. Kaupunkipyöräjärjestelmä jatkuu ja käyttö kasvaa.	Sirpa Korte	12/2023	Toteutumassa pormestariohjelman mukaisesti.
P	8	Kaupunkiympäristö	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Tehdään päätös LUMOsta. Käynnistetään toimenpiteet LUMOssa päätetyn suunnitelman mukaan.	Olli-Pekka Mäki	02/2023	LUMO on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.6.2023. Eri toimenpiteiden käynnistäminen kuuluu yksittäisistä toimenpiteistä vastaavien tahojen vastuulle.
P	9	Kaupunkiympäristö	Perustetaan Mälikkälän-Kuninkojan alueelle uusi luonnonsuojelualue.	Mälikkälän-Kuninkojan luonnonsuojelualueen perustamiseksi tehdään päätös alkuvuodesta 2023 ja asia esitetään edelleen Varsinais-Suomen ELY-keskukselle perustamispäätöstä varten.	Olli-Pekka Mäki	01/2023	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt päätöksen Mälikkälän-Kuninkojan luonnonsuojelualueen perustamisesta 19.5.2023.
P	10	Kaupunkiympäristö	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötilatarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Osallistumme tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluun. Huolehdimme hankkeiden kaavoituksesta ja luvituksesta sekä rakennutamme tilojen peruskorjaukset ja uudiskohteet tilainvestointiohjelman mukaisesti. Kehitetään edelleen kaupungin sisäisiä prosesseja sujuvammiksi ja ennakoivammiksi.	Christina Hovi	12/2023	Kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessien limittäminen on käynnissä, mm. Linnakaupungin monitoimitalo, Pansio-Pernon monitoimitalo, Karhunahteen yhtenäiskoulu, Taito-kampus, St. Olofsskolan. Kaavoituksessa priorisoidaan kaupungin tilahankkeita. Tilahankkeiden hankesuunnitteluohje on hyväksytty valtuustossa 13.2.2023.
P	15	Kaupunkiympäristö	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Leikkipaikkasuunnitelmiin sovitetaan aikuisten lähiliikuntapaikka-ajattelua määrärahojen puitteissa. Liikuntapaikkojen suunnittelussa, toteutuksessa ja vuoroissa huomioidaan ikäihmiset.	Kari Linnakoski	12/2023	Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitu ikäihmisten liikkumisen tarpeet. Yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa kehitetään leikkipaikkoja kaikenikäisten ihmisten kohtaamispaikaksi.

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK3 / 2023
P	39	Kaupunkiympäristö	Luodaan Turkuun asiointitili, jota kautta on helppo hoitaa asioita sujuvasti ajasta ja paikasta riippumatta. Hyödynnetään digitaalisuutta ja dataa myös osana kaavoitusta, luvitusta, katujen ja katuverkon kunnossapitoa ja opastuksia.	Rakennusvalvonnan sähköistä järjestelmää (ePermit) kehitetään edelleen yhdessä muiden Trimble-kuntien kanssa. Lisäksi rakennusvalvonassa selvitetään mahdollisuutta chatin/botin käyttöönnottoon asiakasneuvonnassa. Jatketaan tietomallien käyttöönoton valmistelua rakennusvalvonassa. Kunnossapito osallistuu Infraomaisuuden tietovirrat -hankkeeseen, joka saa VM:n digikannustinrahaa. Seurataan aktiivisesti katuverkon ja opastuksen digitalisaation kehityshankkeita KEHTO-foorumin yhteydessä. Fölin CRM käytössä ja sitä kehitetään.	Annika Alppi	12/2023	Sähköinen alusta rakennusvalvontojen yhteisille tulkinnoille julkaistaan lokakuussa 2023. Ympäristöministeriö on myöntänyt Turun ja Seinäjoen rakennusvalvonnoille yhteisen rahoituksen rakennetun ympäristön tietojärjestelmien kehittämiseen (ns. RYHTI-hanke).
P	51	Kaupunkiympäristö	Kaupunkia tiivistetään täydennysrakentamalla hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle, huomioidaan lähiluonnon ja viheralueiden merkitys ja tarkastellaan palveluverkkoa uudet asuinalueet huomioiden. Lisätään erityisesti houkuttelevilla alueilla olevien pientalo- ja kerrostalotonttien tarjontaa ja laaditaan koko kaupungin kattava täydennysrakennusselvitys.	Kytetään raitiotiehanke maankäytön kehitykseen ja palveluverkon kehittämiseen. Täydennysrakentamisen toteuttamisessa hyödynnämme kumppanuutta. Kasvatetaan kaava- ja tonttivarantoa kysyntää vastaavasti. Kaavoituksen tavoitteet kerrosalan lisäykselle vuonna 2023 ovat asuinpienalojen osalta 40.000 kem2, kerrostalojen osalta 135.000 kem2 ja työpaikkatonttien osalta 64.000 kem2. Pientalokaavoituksen lisäämisellä tavoitellaan seudullisen asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisesti kolmen vuoden varantoa tulevina vuosina. Pientalotonttien tarjontaa parannetaan aktiivisesti kaavahankkeilla Hirvensalossa, Skanssissa, Yli-Maariassa ja Jäkälässä. Lisäksi edistetään vanhempien hyvin saavutettavien pientaloalueiden täydennysrakentamismahdollisuuksia kaavoituksen ja mahdollisesti alueellisten poikkeamisprosessien avulla. Täydennysrakentamishjelma hyväksytään ja edistetään siinä päätettyjä toimenpiteitä toimenpiteitä niin kaavoituksen kuin muidenkin tavoitteiden osalta.	Jyrki Lappi	12/2023	Kerrosalan lisätavoitteet etenevät selvästi tavoitetta paremmin. Vuoden alusta lukien hyväksytyissä kaavoissa on kerrosalan lisäystä asuinkestoaloille 227265 k-m2, pientaloille 9867 k-m2 ja muille rakennuksille 146860 k-m2. Kumppanuuskaavoituksen periaatteet on sovittu. Pientalotontteja mahdollistavia kaavoja on priorisoitu kaavoitusohjelmassa. Täydennysrakentamisselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 11.9.2023 §334. Samalla hyväksyttiin siihen liittyvät jatkoimenpiteet.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Keskustan liikennesuunnitelma valmistellaan päätöksentekoon yleiskaava 2029 hyväksymisen jälkeen. Raitiotien yleissuunnitelma selvityksineen valmistuu.	Jyrki Lappi	12/2023	Keskustan liikennesuunnitelman valmistelu käynnistetään syyskuudella. Raitiotien yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.10.2023.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Runkolinjaston mukaiset optiot on sisällytetty viimeisiin liikennöintisuunnitelmiin, että runkolinjasto voidaan aloittaa vuonna 2025. Fölin CRM on käytössä huhtikuusta 2022 lähtien. Palvelukartan liikkumisnäkyä kehitetään edelleen. Matkaketjuihin tullaan tekemään myös yrityskokeiluja osana Scale-up -hanketta. Pyritään myös toteuttamaan liityntäpysäköintikokeilu. Opastusta esimerkiksi pysäköintipaikoille kehitetään. Lisätään skuaattien pysäköintipaikkoja ja huolehditaan, että föllarit vastaavat kysyntään keskustan alueella erinomaisesti.	Sirpa Korte	12/2023	Runkolinjaston mukaiset optiot on hyväksytty 22.8.2023 (TKSJLK § 99-103). CRM on jatkuvassa käytössä ja sitä kehitetään edelleen. Scale-up-hanke etenee suunnitellusti. Skuaattien pysäköintipaikkoja lisättiin kesällä 2023. Fölläreiden kysyntä kasvaa jatkuvasti ja kautta jatketaan joulukuun 2023 saakka (KYLK 26.9.2023 § 307).
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Turun kaupungin liikenneturvallisuusohjelma (LITU) viedään päätöksentekoon.	Jyrki Lappi	2/2023	Liikenneturvallisuusohjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.6.2023.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Toteutamme Turun kaupungin uuden liikenneturvallisuusohjelman ja vuonna 2022 hyväksytyn keskustan turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä. Tavoitteena on, että liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä vähenee keskimäärin noin 5 % vuodessa. Liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä toteutetaan infran investointiohjelman mukaisesti.	Kimmo Suonpää	12/2023	Toteutuu pääosin tavoitteen mukaisesti.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Sähköpotkulautojen turvallisuustilannetta parannetaan lisäämällä niiden pysäköintipaikkoja ja tekemällä yhteistyötä valtion ja muiden kaupunkien kanssa toimivallan lisäämisessä kaupungeille.	Risto Peltonen	12/2023	Sähköpotkulautojen sääntöjä on päivitetty tiukemmaksi ja kaupunkitilasta on osoitettu yhdeksän paikkaa laudoille, joihin tuli kiinteät telineet. Pysäköintipartio oli toiminnassa kesällä.

T = Talousarviolauseke

P = Pormestariohjelman toimenpide

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK3 / 2023
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienehköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Kaavoitusaloitteet käsitellään 3 kk kuluessa aloitteen saapumisesta. Jalkautetaan kaavoituksen keston lyhentämiseksi tehdyn toimenpidesuunnitelman toimenpiteitä, jonka avulla vaikutuksiltaan merkittävien asemakaavojen läpimenoajan mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on jatkossa enintään 24 kk. Kaavoituksen ruuhkan purkamisella pyritään myös kaavan käynnistämisen odotusaikaa lyhentämään kohti 2 vuotta. Kaavahankkeista vähintään 40 %:ia valmistellaan kumppanuus/konsulttityönä. TVT:n kanssa valmisteltu erillinen kumppanuuskaavoitussopimus tuodaan päätöksentekoon. Kaupunginhallituksen päätettäväksi tuodaan toimenpiteet ja palvelulupaukset kaavoituksen sujuvoittamiselle sekä prosessimalli sekä ohjeistus maanomistajien kaavanvalmistelun toteuttamisesta ja siihen liittyvistä menettelytavoista. Arvioidaan mahdolliset lisäresurssitarpeet ruuhkan purkamiseksi.	Jyrki Lappi	12/2023	Kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteissä on huomioitu myös asiakastytyväisyyksilyssä esiin nousevat kehittämiskohteet, KH 6.2.2023. Päätöksessä sovitut sujuvoittamistoimenpiteet on käynnistetty. Kaavoituksen esiselvityksen mallia on kehitetty, jotta se antaisi enemmän tietoa kaavamuutoksen hakijalle. Kaavoitukseen on perustettu uusia vakansseja, joita on osin jo saatu täytettyä. Kumppanuuskaavoitussopimuksen valmistelu TVT:n kanssa on käynnistetty.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienehköissä, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Rakennusvalvonnan kaikkien lupahakemusten käsittelyaikatauvoite vuodelle 2023 on 60 vrk.	Leena Salmelainen	12/2023	Rakennusvalvonnan kaikkien lupahakemusten käsittelyaika on 58 vrk (30.9.23).
P	55	Kaupunkiympäristö	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämisestä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asumisvihtyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyyden.	Yleiskaavan päivittäminen Länsi-Turun alueelle käynnistetään visiotyön pohjalta.	Jyrki Lappi	12/2023	Yleiskaavan päivitys Länsi-Turun alueelle odottaa visiotyön valmistumista. Visiotyön on tarkoitus olla valmis vuoden 2023 lopussa.
P	56	Kaupunkiympäristö	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueittain asumisen monipuolisuus. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Asunto- ja maapolitiisten periaatteiden mukaan huolehditaan vähintään kahden makuuhuoneiden asuntojen määrän toteutumisesta uusien kaavojen mukaisessa asuntokannassa. Lisäksi pyritään vähentämään kaupungin toimenpitein tuetun vuokra-asumisen osuutta alueilla, joilla määrä ylittää 15 %:ia koko suuralueen asuntokannasta. Konserniyhtiöille (TVT, TYS, Vaso) osoitetaan rakennusoikeutta vuosittain n. 30.000 k-m ² . Yhteisöllisyyden kärkihankkeen uudistuvien lähiöiden painopisteessä valitaan alueiden kehittämiseen tähtäviä ja segregatiota vähentäviä toimenpiteitä. Apuna toimenpiteiden suunnittelussa käytetään 2023 alussa valmistuvaa alueellista segregatiotarkastelua, lähiövision tuloksia ja alueiden omia tunnistettuja vahvuuksia ja tarpeita.	Jyrki Lappi	12/2023	Uudet asunto- ja maapolitiiset periaatteet on hyväksytty valtuustossa 13.2.2023 ja niiden perheasuntovaatimukset on otettu käyttöön uusissa asemakaavoissa. Perheasuntovaatimus lisätään myös rakennusjärjestykseen, jonka päivitys on käynnissä. Tuetun vuokra-asumisen määrää tarkastellaan kaavahankkeittain. Konserniyhtiöille on osoitettu rakennusoikeutta vuoden alusta lukien yhteensä 15850 k-m ² .
P	57	Kaupunkiympäristö	Toteutamme muutosta kulkutapajakaumaan toteuttamalla pyöräteitä, lisäämällä kävelyn houkuttelevuutta ja aloittamalla runkobussijärjestelmän toteutuksen.	Kulkutapajakauman muutosta toteutetaan mm. pyörätie- ja kävelyreitti-investoinnein. Investoinnit koetaan kokonaisuudeksi ja niiden vaikuttavuus kulkutapojen muutokseen arvioidaan. Investointilistalla olevaa Lauttarannan kävelysiltaa edistetään.	Kimmo Suonpää	12/2023	Investointeja toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Mm. Itäisen Rantakadun pyörätien 1. vaihe on valmistumassa ja Lauttarannan sillan toteutussuunnittelu on käynnistynyt.
P	65	Kaupunkiympäristö	Tiedepuiston kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Tiedepuiston kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2023 aikana käynnistetään Kupittaa kärjen asemakaavoitus ja viedään eteenpäin Kupittaa kärjen kumppanuushanketta. Lisäksi edistetään Tiedepuiston muita kaavahankkeita.	Jyrki Lappi	12/2023	Kupittaa kärjen kumppanuushankkeen allianssisopimus on allekirjoitettu maaliskuun lopussa. Kaavoituksen yhteistyösopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.6.2023. Voimakadun asemakaava on viimeisteltävänä.

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK3 / 2023
P	66	Kaupunkiympäristö	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Keskustan kehittämisen kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	Christina Hovi	12/2023	Musiikkitalo Fuugan rakentaminen käynnistyy lokakuussa, kaupunginhallitus päätti 14.8.2023 toteutusvaiheeseen siirtymisestä. Kauppatorihankkeen viimeistelytyöt käynnissä. Kauppahallin korttelin innovaatiokumppanuuteen perustuva yhteistyösopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 6.3.2023. Itäisen Rantakadun yksisuuntaisten pyörätiet rakenteilla. Itäisen Rantakadun rantamuurin vahvistamisen hankesuunnitelma Kulttuurijokilautan kohdalla on hyväksytty valtuustossa 17.4.2023. Elämyskeskus- ja areenahankkeen mahdollistama asemakaavaehdotus on hyväksytty valtuustossa 17.4.2023 (ei lainvoimainen). Turun ratapiha-alueen ostaminen VR-Yhtymä Oyj:ltä ja kiinteistökaupan aiesopimus ratapiha-alueen edelleen luovuttamisesta Turun Ratapiha Kehitys Oy:lle hyväksytty valtuustossa 19.6.2023. Ferry Terminal Turku asemakaavaehdotus on hyväksytty valtuustossa 19.6.2023 (ei lainvoimainen).
P	67	Kaupunkiympäristö	Osaamisen kärkihanke, Valmistellaan uusi Osaamisen kärkihanke, jonka tavoitteena on Turun seudun alueellisen kilpailukyyn vahvistaminen pitkäjänteisesti osaamiseen ja tutkimukseen panostamalla sekä vastaaminen megatrendeihin kuten digitalisaatioon, kaupungistumiseen sekä ilmastonmuutokseen.	Osaamisen kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	Christina Hovi	12/2023	Vuoden 2023 toimenpideohjelmassa ei kaupunkiympäristön vastuulla olevia toimenpiteitä.
P	69	Kaupunkiympäristö	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke, Lähiöiden kehittämisen ensisijaiseksi tavoitteeksi vahvistetaan segregaatian vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	Christina Hovi	12/2023	Konsulttityönä laadittu segregaatiotarkastelu valmis. Toteutetaan kaavoitus- ja kiinteistökehitysohjelmaa, joissa useita sosiaalisen tasapainoisen kaupunkikehittämisen hankkeita.
P	71	Kaupunkiympäristö	Kulttuurin kärkihanke. Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelma valtuustokaudelle.	Kulttuurin kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti.	Mervi Lehto	12/2023	Linnanniemen taideohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 5.6.2023. Kulttuuriranta konseptityön tarjousluonnos laadittu. Itäisen Rantakadun taideteosten luonnokset ja kustannusarvio valmiina.
P	74	Kaupunkiympäristö	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentoaseman ja satamatoimintojen kilpailukykyä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Yhteisterminaalin mahdollistavan asemakaavan hyväksyminen. Satamaraiteen toteuttamisen edistäminen yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Yhteisterminaaliin hankkeeseen liittyvän kaupungin infran toteutussuunnittelu käynnistyy.	Jyrki Lappi	12/2023	Yhteisterminaalin mahdollistava Ferry Terminalin asemakaava on hyväksytty kesäkuussa valtuustossa. Infran suunnittelu on käynnistynyt konsulttityönä. Satamaraiteesta on valmistunut yhdessä Väyläviraston kanssa laadittu hankeselvitys.
P	77	Kaupunkiympäristö	Jo päätetty sopeutusohjelma toteutetaan.	Päätettyjen toimenpiteiden toteutus on käynnissä. Vuonna 2023 painopiste on pysäköintitoiminnan kehittämisessä, mm. maksullisten pysäköintialueiden laajentaminen ja pysäköintimaksujen korottaminen sekä keskustan pysäköintivirhemaksun korottaminen 80 euroon (nyk. 60 euroa).	Kimmo Suonpää	12/2023	Sopeutusohjelmaa toteutetaan suunnitelman mukaisesti.
P	78	Kaupunkiympäristö	Raitiotien kustannus- ja kannattavuusarvion pohjalta tehdään päätökset kaupunkikehityksen kannalta merkittävistä joukkoliikenne ratkaisista.	Raitiotien yleissuunnitelmat valmistuvat. Raitiotien edellyttämää asemakaavanmuutoksia edistetään. Hankeyhtiö edistää hyväksytyjen yleissuunnitelmien pohjalta toteutussuunnitelmia erikseen päätettävän hankintamallin pohjalta.	Juha Jokela	12/2023	Raitiotien yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.10.2023. Asemakaavanmuutoksia edistetty. Hankeyhtiön hankkima toteutustapaselvitys on valmistunut.
P	79	Kaupunkiympäristö	Investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen ovat avainasemassa, jotta investointeja voidaan toteuttaa kestävästi.	Kaupunkirakentaminen osallistuu kehittämishankkeisiin, joiden tavoitteena on investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen. Esimerkkeinä IPT4 ja Prodigial -tutkimushankkeet. IPT4 tutkimushankkeen tavoitteena on rakennusalan toimintakulttuurin muutos, integroitujen toimintamallien ja osaamisen kehittäminen. Prodigial -tutkimushankkeen tavoitteena on infrahankkeiden toiminnan ja talouden kehittäminen digitaalisin menetelmin.	Kimmo Suonpää	12/2023	Prodigial-tutkimushankkeessa pilottina on Kirstinpuiston ja Herttuakulman infran aluerakennuttamishankkeet, joden tuloksia hyödynnetään mm. Pihlajanniemen tarjouspyyntöasiakirjoissa ja rakennuttamisprosessissa. IPT4 kehityshanke keskittyy toimitarjennuttamiseen. Hankkeet etenevät suunnitellusti.

T = Talousarviolauseke

P = Pormestariohjelman toimenpide

Tyyppi	#	Toimielin/palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Lauseke/pormestariohjelman toimenpide	Vastuuhenkilö	Aikataulu	OVK3 / 2023
P	80	Kaupunkiympäristö	Rakennamme uuden konserttitalon aikataulussa, joka mahdollistaa orkesterin siirtymisen suoraan uusiin tiloihin, tavoitteena vuosi 2025.	Musiikkitalon hankesuunnitelma valmistuu valtuuston hyväksymän asemakaavan pohjalta loppuvuodesta 2022 ja sen jälkeen siirrytään kehitysvaiheen toteutussuunnitelmaivaiheeseen ja päätetään kesällä 2023 toteutusvaiheeseen siirtymisestä.	Kimmo Suonpää	6/2023	Hanke on toteustusvaiheessa ja valmistuu vuoden 2026 kesällä
P	81	Kaupunkiympäristö	Toteutamme Kupittaa kansihankkeen mahdollistamaan tiedepuiston kärkihanketta ja luomaan uuden yhdistetyn Kupittaa-tähtäjäkaupunginosan vahvan joukkoliikenteen- ja työpaikkakesittymän äärelle. Toteutamme TAITO-kampuksen.	Kupittaa kärjen allianssikumppani valitaan loppuvuodesta 2022, jonka jälkeen alueen asemakaavoitus käynnistyy alkuvuodesta 2023. Kaavan hyväksyminen ajoittuu vuoteen 2024. Valitun ryhmittymän kanssa allianssi suunnittelee hanketta kehitysvaiheessa niin, että hankesuunnitelmasta ja toteutussuunnitteluvaiheeseen siirtymisestä voidaan päättää alkuvuonna 2024.	Jyrki Lappi	12/2023	Kupittaa kärjen kumppanuushankkeen allianssisopimus on allekirjoitettu maaliskuun lopussa. Kaavoituksen yhteistyösopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.6.2023. Kaavan tavoitteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.10.2023. Kaavan hyväksyminen ajoittuu vuoden 2024 lopulle.
P	82	Kaupunkiympäristö	Turku tavoittelee tulopohjan vahvistamiseksi merkittävää lisärakentamista.	Kaupungin käytöstä poistuvia rakennuksia ja maa-alueita kehitetään erilaisilla kiinteistökehityshankkeilla erillisen kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Vuonna 2023 maanmyynnistä tavoitellaan tuloja 22,0 milj. euroa ja myyntivoittoa 18,0 milj. euroa. Yksityisen omistamia maita kehitetään kaavoituksen kautta. Vuonna 2023 maankäyttösopimusten tulotavoite on 7,0 milj. euroa.	Jyrki Lappi	12/2023	Kiinteistökehitysohjelma on hyväksytty. Maanmyyntitulojen osalta myyntivoittotavoite on toteutumassa n. 20 milj. euron eli tavoite ollaan ylittämässä n. 2 milj. euroa ja maankäyttösopimustulot ovat toteutumassa n. 3,7 milj. euron eli ovat jäämässä n. 3 milj. euroa alle 7 milj. euron tavoitteen. Maankäyttösopimustulojen toteutumiseen vaikuttaa aiempien vuosien maksujen etupainotteisuus ja rakentamisen hiljentyminen.
T	41	Kaupunkiympäristölautakunta		Rakennuslupa-, tarkastus- ja kaavoitusprosessille laaditaan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta toimintatavat, joilla voidaan palvella asiakkaita asetettujen tavoitteiden mukaisesti asiantuntevasti, viiveettä ja ystävällisesti.	Jyrki Lappi (kaavoitus)	05/2023	Kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteissä on huomioitu myös asiakastytyväisyyskyselyssä esiin nousseet kehittämiskohteet, KH 6.2.2023. Kaavoituksen esiselvityksen mallia on kehitetty, jotta se antaisi enemmän tietoa kaavamutoksen hakijalle. Kaavat luokitellaan vaatavuuden mukaan S-XL-prosesseihin ja jokaisessa tapauksessa pyritään löytämään se kaavaprosessi, joka on hankkeen kannalta nopein.
T	41	Kaupunkiympäristölautakunta		Rakennuslupa-, tarkastus- ja kaavoitusprosessille laaditaan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta toimintatavat, joilla voidaan palvella asiakkaita asetettujen tavoitteiden mukaisesti asiantuntevasti, viiveettä ja ystävällisesti.	Leena Salmelainen (rakva)	05/2023	Sähköinen allekirjoitus sekä lupa- että tarkastusprosesseissa otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Maisematyöluobotin projekti on siirretty integraatiotoiminnosta takaisin kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuteen. Rakennusvalvonta on saanut Ympäristöministeriön rahoituksen RYHTI-kumppanuushankkeeseen yhdessä Trimblen ja Seinäjoen kaupungin kanssa.